

[Indenrigsministeren.]

mange skal jeg ikke sige, jeg vil selv anslaa det til i dette Øjeblik i hvert Tilfælde mindst 75 000 —, som denne Lov ikke berører, fordi Lejerne selv har flyttet i denne Lejeperiode, og hvor Ejeren derfor er frit stillet paa disse Omraader. Det ærede Medlems Udtalelse paa dette Punkt er altsaa et Argument mere for Lovforslaget; det forstaar det ærede Medlem nok.

Derefter udtalte de ærede Medlemmer, at det afgørende med Henblik paa Fremtiden var, om Byggeriet kom i Gang, og deri er jeg enig med de ærede Medlemmer; men jeg vilde gerne gentage, hvad jeg saa ofte har været nødt til at sige her, at det er urimeligt, og det er sagligt helt uforsvarligt, at man Gang paa Gang sætter Bølgebevægelsen i Lejlighedsforsyningen, altsaa Byggeriet, i Forbindelse med den Lejelovgivning, der har været her i Landet. Det vil de ærede Medlemmer simpelt hen kunne aflæse i Byggeritallene op igennem Tiden, i og for sig baade før Krigen, under Krigen og efter Krigen og nu i de sidste Aar. Det er ganske urimeligt af de ærede Medlemmer, for alle, der uden politiske Bihensyn ræsonnerer over det, taler om det og drøfter disse Ting, ved jo, at det afgørende er de økonomiske Konjunkturer. Man kan bogstavelig talt se paa Byggeriets Omfang, om man er i en Periode, hvor man venter paa, at der vil komme lavere Priser paa Raastofferne til Byggeriet. Det er der ikke noget at sige til under det Samfundssystem, vi lever under; det er saadan, at i en Periode, hvor de, der ellers vilde bygge, er utrygge over for, om Træpriser, Metalpriser og andre Raastofpriser vil synke i den kommende Tid, holder de sig tilbage; hvis man tror, der er en Sandsynlighed for, at Priserne vil synke, afventer man de lavere Priser paa Raastofferne. Jeg tror, det var det ærede Medlem Hr. Elgaard, der nævnte som et Moment, der skulde virke i Retning af stigende Byggeri, at Raastofpriserne var faldet. Ja, det vil i den kommende Tid virke som en Stimulans af Byggeriet, men indtil dette Øjeblik fra Begyndelsen af 1937 har det virket til at standse Byggeriet, thi under den nedadgaende Periode holder det private Byggeri sig tilbage. Det kan enhver læse i Statistikken, at dette er det afgørende med Hensyn til Byggeriet i et Samfund, og specielt selvfølgelig i en stor By som København.

I denne Forbindelse vilde jeg gerne sige til det ærede Medlem Hr. Hasle, at der er dog ingen Grund til i dette Øjeblik at sætte Byggerispørgsmaalet i Forbindelse med Valu-

tacentralens „fordyrende Virkninger“ paa disse Omraader. Praktisk talt alle de Ting, det her drejer sig om, er nu paa Friliste.

Hvad angaar det høje Renteniveau, den høje Diskonto, som det ærede Medlem Hr. Hartel talte om, er det en Smagssag, hvad man kalder høj Diskonto. I Venstres Regeringstid, da man ikke havde en Valutacentral, havde man til Gengæld en Diskonto paa 7 pCt. Vi har valgt en anden Vej, at have en Valutacentral — ogsaa af andre Grunde selvfølgelig — og har derved bl. a. kunnet undgaa, at de banktekniske Midler skulde tages i Brug i det Omfang som under Venstres Regering. Og derfor er Diskontoen i Dag 4 pCt., og vi er i den lykkelige Situation, at Renteniveauet er nedadgaende, at Obligationskurserne er opadgaende, at der paa disse Omraader er lysere Udsigter for den kommende Tid. Derfor er det ogsaa absolut uberettiget af det ærede Medlem Hr. Hasle at sige, at med den Politik, der nu føres, er det udelukket, at Byggeriet vil blive sat i Gang i noget betydeligt Omfang. I dette Øjeblik er Forholdet, at i Hovedstads-kommunerne er der under Udførelse 4 000 Lejligheder. Endvidere er der anmeldt — de Tal, jeg her nævner, er for Udgangen af September Maaned — til Udførelse 3 700 Lejligheder, og hertil kommer mange Hundrede Lejligheder, som det bl. a. under Hensyn til den Byggerilov, der blev vedtaget i Foraaret, med Støtte herfra vil blive anmeldt i den nærmest kommende Tid.

Det ærede Medlem Hr. Aksel Larsen sagde, at da der ikke var flere Lejligheder, viste det jo, at denne Byggerilov ikke havde virket efter sin Hensigt. Jeg gaar da ud fra, at det ærede Medlem Hr. Aksel Larsen er bekendt med, at Lejerne ikke kan flytte ind samme Dag, som Byggeriet begynder; det er jo først, naar Byggeriet er færdigt, man kan flytte ind. Det glæder mig, at der gik et Lys op for det ærede Medlem.

I denne Forbindelse vil jeg gerne sige til det ærede Medlem Hr. Einer-Jensen, der talte om Lejeloven i det hele taget, at det er rigtigt, at der nu er gaaet saa lang Tid, at man med Henblik paa de forskellige Bestemmelser i Lejeloven har kunnet gøre Erfaringer om deres Virkning. Jeg tror, at den i Hovedlinjerne har virket efter sin Hensigt, men det gælder selvfølgelig paa dette Omraade som paa alle andre Omraader, hvor man gaar ind i en ny Lovgivning, at paa Omraader, hvor Erfaringerne viser, at et saadant Lovkompleks ikke virker helt, som man havde tænkt sig, der maa Overvejelser optages om Ændringer paa disse Punkter. Jeg er overbevist om, at